

HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI
SPOMENICA PREMINULIM AKADEMICIMA SVEZAK 157

HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI
SPOMENICA PREMINULIM AKADEMICIMA SVEZAK 157

ISBN 978-953-154-929-5

ISSN 1330-0865

Urednik
akademik ANDRIJA MUTNJAKOVIĆ

RAZRED ZA LIKOVNE UMJETNOSTI

ŽELIMIR JANEŠ

1916. – 1996.

ZAGREB, 2010.

Ž. Jureš

SPOMENICA

posvećena preminulom akademiku Želimiru Janešu, redovitom članu
Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu
Sisak, 12. prosinca 1916. – Zagreb, 22. siječnja 1996.

ISPRAĆAJ POSMRTNIH OSTATAKA NA KREMATORIJU U ZAGREBU

30. siječnja 1996.

KOMEMORATIVNI SASTANAK

palača Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti
16. lipnja 1997.

Riječ na komemoraciji:

akademik Branko Fučić

prof. dr. sc. Josip Bratulić, član suradnik,
u međuvremenu izabran za redovitog člana

POPIS IZLOŽBI

BIBLIOGRAFIJA

VELIKI MAJSTOR MALENOGA

Godinama i desetljećima prijateljevati sa Želimirom Janešom nije bilo teško jer je on bio sretna narav. Pitom, blag, nekomPLICIRAN, vedar, veseljak, dobričina s tri prsta na načuljenom nagluhom uhu, s čašom vina u ruci bilo gdje u gradu, u bifeu ili u svojem atelijeru, ili negdje na terenu, u nekoj seljačkoj konobi. Malo mu je trebalo za sretan osmijeh i srdačno raspoloženje, jer je trajno u srcu imao vrutak radosti neprestanog otkrivanja i prepoznavanja. Jedanput sam s njime bio u Roču i Humu. Cijeli je bogovetni dan hodao naokolo s osušenim čičkom u ruci. Ubrao ga je kraj puta jer ga je taj čičak oduševio svojim oblikom i bojom.

S dva svoja osjetila – vidom i opipom – uživao je u životu formi, a sav mu je život protekao u hodanju svijetom poput očarana posjetioca trajno otvorene, velike umjetničke izložbe.

S ona tri prsta na uhu, naškubljenih usnica i s trzajima lakih grimasa, bio je sav koncentriran u oku i u jagodicama prstiju. Pod prstima bubrili su mu oblici, oni veliki i oni minijaturni, a kiparska senzacija opipa navela ga je – dosljedno – da izradi male skulpture, namijenjene pipanju slijepaca.

Janešove forme nikada se nisu geometrijski ukrutile. Ako bi i ponikle iz geometrijskih predodžbi, one bi zadržale organske linije i jedre volumene.

Janeš je imao istančan osjećaj za materijale. Njegove skulpture, zamišljene u jednom, gotovo su neprevedive u drugi materijal. Kad sam ga zamolio da riječkim kapucinima izradi u terakoti tondo s portretom oca Bernardina Škrivanića, a kapucini se predomislili i odlučili se za bronz, Janeš mi je poručio: *Morat ću ponovno modelirati za bronz.* Kamen mu je bio kamen, a drvo drvo. Jedno su njegove bronce, a drugo njegova stakla – oni volumeni koji se sublimiraju u boju i lomove svjetla.

Uvijek mi je bio doživljaj kad bih boravio u njegovu atelijeru. Činilo mi se da sjedim u radionici nekog srednjovjekovnog meštra. Po zidovima visjelo mu je osušeno cvijeće, suhi plodovi, tikvice i mahunarke, a sve su to bili samo podsjetnici za oblike koji će se jednoga dana ugraditi u njegove skulpture. I jedna spirala u sedefu školjke bila je tamo, i jedna spirala u ovnujskom rogu.

Janeš je bio srednjovjekovni majstor i zanatom i alatom koji je, prije svega, znao kako i čime se radi. Bio je opremljen noževima i pilicama, svrdlima i rašpama, kiselinama i pigmentima, plamenicima i talionicima. Nerado je pantografom smanjivao svoje medalje. Dimenzija, veličina skulpture bila je u njemu nerazdvojan dio djela, pa je često svoje minijature rezuckao u naravnoj veličini, pod velikom lupom. A rez mu je i pod lupom bio precizan, siguran, definitivan, kao rez kirurga. Bio je veliki majstor malenoga.

Kao srednjovjekovni majstor bio je vjeran zadatku, narudžbi i službi. Manje ima njegovih djela koja je izradio iz vlastita prohtjeva. Njegove skulpture najčešće su životno angažirane, naručene, djela sa svrhom i namjenom, uporabni predmeti koji nekome i nečemu služe.

Bio je portretist. Pušeci, piljio bi u lice onoga koga je trebalo portretirati ili bi se zagledao u fotografiju pokojnika ili u staru grafiku neke osobe iz prošlih stoljeća da uhvati bitne elemente koji nezamjenjivo i prepoznatljivo konstituiraju pojavu i izraz nečijeg obraza.

Bio je umjetnik koordiniranih moći: talenta, znanja, kulture, reda i fantazije. Tijelom krhak, a u sebi skroman.

Meštre, sjećam Te se i ne zaboravljam! Bio si dio i moga života. Sjećam Te se podjednako čista u duši i likovno čista u djelu.

Ave, anima candida! Zdravo, čista dušo!

ŽELIMIR JANEŠ – IN MEMORIAM

Dana 23. siječnja 1996. umro je, nakon kraće i teške bolesti, akademik Želimir Janeš, akademski kipar, medaljer, profesor Akademije likovnih umjetnosti u miru. Kratko je vrijeme bolovao, te je njegova smrt iznenadila sve koji su ga poznavali i s njime se družili i prijateljevali. Pred njim je bilo još puno zadaća – upravo se bio vratio iz Mostara – tamo je pregledao ratom oštećenu mostarsku katedralu i razmišljao, snovao, crtao i projektirao kako bi se katedrala, nakon teških oštećenja, obnovila. A i drugi su projekti čekali na stolu. Čekali su izložci za izložbu o glagoljici u Galeriji Matice hrvatske.

Posljednja Janešova izložba postavljena je uoči Božića u Privrednoj banci na Cvjetnom trgu – u Galeriji *Sveta Hrvatska* – i nazvana je *Radosnica*. Želimir sâm bio je doista radosnica za sve koji su ga poznavali, s kojima se družio, koji su s njim surađivali.

Želimir Janeš rodio se 12. prosinca 1916. u Sisku, u obitelji željezničara, pružnoga radnika. Djetinjstvo je proveo u Sisku, uz rijeke Kupu i Savu, gdje je otkrivao ostatke antičke civilizacije, novčiće iz stare Siscije. Otuda ljubav za numizmatiku. Možda ga je taj prvi susret s novčićima, numizmama, medaljama odveo u srednju školu za umjetnički obrt, kamo se upisao unatoč protivljenju roditelja. U tu je školu neko vrijeme svakodnevno putovao vlakom iz Siska u Zagreb, ali je školu uspješno završio. Zatim se upisao na Likovnu akademiju, gdje su mu profesori bili: Ivan Meštrović, Frano Kršinić, Ivo Kerdić. Meštrović mu je od svojega davao pomoć u obliku stipendije kao naknadu za planiranu, nikad ostvarenu, skupinu *Sveta obitelj*, gdje je mladi student Želimir Janeš trebao biti modelom za lik svetoga Josipa, Isusova hranitelja. Specijalku je završio kod Antuna Augustinčića i Frana Kršinića.

Godine 1956. započinje Janešov pedagoški rad; najprije u Školi primijenjenih umjetnosti, a zatim od 1961. na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Honorarno je predavao i na Višoj tehničkoj školi, te je za svoje studente napisao skripta *Povijest estetskog oblikovanja (stotinjak stranica s priložima)*. U mirovinu je otišao 1987., ali je i dalje radio sa studentima. Budući da u Zagrebu nije imao svoga atelijera, on je na Akademiji boravio svakodnevno, radeći i radujući se studentima i posjetiteljima. Njegov atelija bio je vječito pun ljudi: posjetitelja, naručitelja i prijatelja. Od 1977. član je suradnik, a od 1991. redoviti član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, ove najviše znanstvene i umjetničke ustanove hrvatskoga naroda. Bio je zadužen za izložbe u Akademijinoj Gliptoteci.

Kako nikada nije imao prikladnog atelijera (Grad Sisak podario mu ga je dosta kasno), Janeš nije mogao slobodno modelirati ili izvesti velike forme, te se već od ranih svojih godina posvetio maloj formi i sitnoj plastici: u drvu, kamenu, bronci. Te su medalje klasično i slobodno oblikovane, zatim su tu slobodno oblikovane skulpturalne plastike, koje je nazvao stajaćicama, a zatim je krenuo dalje – u oblikovanje taktila, tj. predmeta, skulptura, koje traže ljudski dodir i smještaj na toplome ljudskom dlanu. To su njegove radosnice za dodir, oko, um, zor. Od viđenoga, dotaknutoga do promišljenog i proumljenog – od predmeta do dubokog osjećaja.

Želimir Janeš tvorac je golemog broja umjetnina: medalja, taktila, malih plastika, nakita, upotrebnih predmeta, plaketa i inkrustacija, ali i golemih spomenika: Debelog brijesta u Brezovici kod Siska i Aleje glagoljaša od Roča do Huma. Na ostvarenje čeka šetnica u Sisku, jedinstven projekt za valorizaciju Siska od antike preko srednjovjekovlja do danas. Posebice treba spomenuti brojne kaleže za svečane prilike i jubileje našega naroda, od kojih je nekoliko darovao papama, od Ivana XXIII. do Ivana Pavla II. Više je ostalo neostvarenih projekata: šetnica uz Kupu u Sisku, crkva u Boki kotorskoj (zajedno s arhitektom Željkom Kovačićem), krčko spomen-obilježje, projekt novoga hrvatskog novca kune, a zatim još i knjiga o skulpturi na kojoj je radio s vremena na vrijeme; a od završetka te knjige odvlačili su ga drugi poslovi. Povremeno je znao prijeći na opremu i ilustriranje knjiga, a napisao je i nekoliko tekstova, od kojih posebice tre-

ba istaknuti esej *Skulptorski trag tesarskog umijeća* (Sisački časopis *Riječi*, 1978.) i uspomene na njegovo školovanje u Akademiji *Meštrović – učitelj* (1983.).

Želimir Janeš ostvario je više od dvadeset samostalnih izložbi, od kojih su neke povijesnog značenja, kao ona u MUO-u 1972. zajedno s Vladimirom Stovičekom; mala retrospektiva pod nazivom *Svečanost glagoljice* u Buzetu i Pazinu 1984.; sudjelovao je i na brojnim kolektivnim izložbama. Jedan je od organizatora i stalnih suradnika tradicionalnog *Memorijala Ive Kerdića*. Svojim je radovima sudjelovao na dvadesetak međunarodnih izložbi, od kojih su posebice istaknute izložbe FIDEM-a, međunarodne udruge medaljera. Sudjelovao je na tri kiparska simpozija: na *Forma prima* u Krapini, na *In signo terrae* u Iloku i na *Mediteranskom kiparskom simpoziju* u Dubrovi kod Labina. Ostvario je nekoliko važnih muralnih grafita: *Bankarstvo* na zidu Sisačke banke u Sisku, 1965., i *Pastoralu*, 1966., u Vili Zagorje, danas Predsjedničkim dvorima. Njegova djela nalaze se u brojnim muzejima i galerijama, ali i u privatnim kolekcijama. Predgovore njegovim katalogima pisali su mnogi likovni kritičari i kulturolozi: M. Pejić, V. Zlamalik, V. Kopač, B. Mesinger, F. Paro, I. Šimat-Banov, B. Crlenjak, V. Maleković, V. Ekl, J. Palada, J. Bratulić. Posebno valja naglasiti istaknuti film o skulpturama Ž. Janeša (F. Paro – J. Bratulić), film o Aleji glagoljaša te monografiju o Aleji glagoljaša i pozamašnu monografiju o djelu Ž. Janeša (autor J. Bratulić, Biblioteka *Prizma* 25, 1992.).

U Zagrebu se Janešova djela nalaze, osim u MUO-u i galerijama, na dva mjesta: *Fontana* na malom trgu na križanju Zvonimirove i Šubićeve ulice, mladenački rad sakriven *glorijetom* podivljalog drveća, a u Vili Zagorje – danas Predsjedničkim dvorima – golema *Pastorala* iz 1966. pokrivena je nekim novim slikama i objektima.

Za svoj kiparski, medaljerski i pedagoški rad primio je niz priznanja i nagrada: godišnju nagradu *Vladimir Nazor* 1970. i isto priznanje, nagradu *Vladimir Nazor*, za životno djelo 1989. godine. Lik na medalji, koja prati Nagradu, djelo je akademika Želimira Janeša. Primio je nagradu Jugoslavenskog portreta u Tuzli 1967., zatim nagradu Galerije likovnih umjetnosti u Osijeku 1984., nagradu *Marko Marulić Čakavskoga sabora* 1983., za

koju je napravio stajačicu – spomen-medalju Nagrade. Bio je počasni član Hrvatskoga numizmatičkog društva, s kojim je rado i uspješno surađivao.

Sve što je Želimir Janeš stvarao odgovor je na izazove vremena, te zato njegovo djelo svjedoči o vremenu nastanka za neko bolje vrijeme. Njegovo je djelo uspješan razgovor s vremenom prošlim i sadašnjim: od prolaznosti i zaborava istrгнуo je ono što je vrijedno trajanja kao prijateljska riječ, topla poruka, živi znak sjećanja – za dugo sjećanje kao zahvala i produžetak tihe i skromne ljudske sreće u ljepoti. Golem je broj njegovih medalja s likovima umjetnika, književnika, kulturnih radnika – ljudi koji su zadužili naš narod i svijet.

Otišao je čovjek toploga srca. Uza svoje je ime vezao lik goluba mironosca izražavajući tom biblijskom simbolikom zvuk i značenje svojega osobnog imena: Želi-mir. Rodio se u ratnim godinama, 1916., proživio je dva svjetska rata, jedva je život spasio u ratnim prilikama u razdoblju od 1941. do 1945., a bolno je doživio i ovaj posljednji krvavi sukob civilizacije i tamnih sila razaranja; kad mu je nastradao atelijer u Sisku, kad su brojni njegovi radovi i radovi njegovih prijatelja po bosanskim crkvama uništeni.

Svi koji su poznavali Želi-mira nosit će njegov lik u mislima i u srcu, kao spomen na dobrog čovjeka, jedinstvenog stvaraoca – umjetnika, koji je stvarao na radost. On je bio radosnica za naše i buduće vrijeme.

POPIS IZLOŽBI
AKADEMIKA ŽELIMIRA JANEŠA

- IV. izložba ULUH-a, Zagreb, studeni/prosinac 1948.
- I. izložba Saveza likovnih umjetnika FNRJ, Ljubljana, veljača 1949.
- I. izložba Saveza likovnih umjetnika FNRJ, Zagreb, ožujak/travanj 1949.
- I. izložba Saveza likovnih umjetnika FNRJ, Beograd, travanj/svibanj 1949.
- V. izložba ULUH-a, Zagreb, studeni/prosinac 1949.
- I. izložba radova članova zadruge LIKUM, Zagreb, prosinac 1950./siječanj 1951.
- Suvremeno jugoslavenko kiparstvo, Ljubljana, svibanj 1951.
- II. savezna izložba o 100. obljetnici smrti P. P. Njegoša, Cetinje, rujan 1951.
- II. savezna izložba o 100. obljetnici smrti P. P. Njegoša, Sarajevo, studeni 1951.
- VII. izložba ULUH-a, Zagreb, svibanj 1952.
- Likovna izložba ULUH, IKOM, Zagreb, studeni/prosinac 1952.
- Izložba LIKUM, Slavonski Brod, svibanj 1953.
- Izložba sisačkih umjetnika, Sisak, lipanj 1953.
- Izložba Ružić – Janeš, Zagreb, ožujak 1953.
- Izložba slikara i kipara članova ULUH-a, Šibenik, listopad 1954.
- III. izložba slikarstva i vajarstva SLUJ, Dubrovnik, srpanj/rujan 1954.
- Izložba djela Moderne galerije Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, Zadar, srpanj/kolovoz 1954.
- Izložba ULUH-a, Skoplje, prosinac 1954./siječanj 1955.
- Izložba skulpture NOB-a, Zagreb, svibanj/prosinac 1955.
- XIII. izložba ULUH-a, Beograd, studeni/prosinac 1956.
- Izložba ULUH-a, Dubrovnik, kolovoz/listopad 1956.
- Izložba u čast 15. godišnjice bitke na Sutjesci, Zagreb, srpanj/kolovoz 1958.

ULUH, izložba skulpture na Griču, Zagreb, rujan 1959.
 Izložba ULUH-a, Beograd, studeni/prosinac 1960.
 Park skulpture, Velesajam, Zagreb, rujan 1960.
 Izložba Udruženja likovnih umjetnika Hrvatske, Velesajam, travanj 1961.
 Izložba jugoslavenkih umjetnika, Tübingen, svibanj 1960.
 Izložba ULUH-a u čast 20. godišnjice narodne revolucije, Zagreb, studeni/prosinac 1961.
 Plakete i medalje, Vukovar, rujan 1962.
 Izložba ULUH-a, Zagreb, studeni/prosinac 1963.
 Izložba slika, skulptura i grafika, Kutina, svibanj 1966.
 Zagrebački salon, Zagreb, svibanj/lipanj 1966.
 Izložba ULUH-a, Sarajevo, lipanj/srpanj 1966.
 Izložba *Bauer IV*, Vukovar, studeni/prosinac 1966.
 Izložba jugoslavenske likovne umjetnosti, Beirut i Bagdad, 1967.
 Zbirka Bauer I i II, Osijek, lipanj 1967.
 Izložba jugoslavenskog portreta, Tuzla, listopad/studeni 1967.
 Izložbe društva *Fédération Internationale de la médaille*: Prag, 1969.; Köln, 1971.; Helsinki, 1973.; Krakov, 1975.; Budimpešt, 1977.
 Želimir Janeš, Karlovac, veljača 1969.
 Želimir Janeš, Medalje, Sisak, ožujak 1969.
 Izložba skulptura u parku, Kutina, svibanj/lipanj 1969.
 Želimir Janeš, Labin, kolovoz 1969.
 5. zagrebački salon, Zagreb, svibanj/lipanj 1970.
 Izložba SLUJ-a, Zagreb, listopad/studeni 1970.
 Izložba suvremene hrvatske umjetnosti, Prag, svibanj/lipanj 1970.
 Bijenalna izložba u Barceloni, 1971.

Želimir Janeš, Split, travanj/svibanj 1971.

6. lički likovni anale, Srb, Karlobag, Rijeka, Otočac, Gospić, Bihać, Plitvička jezera, srpanj/rujan 1971.

2. izložba jugoslavenskog portreta, Tuzla, listopad/studeni 1971.

Želimir Janeš, Krško, svibanj 1972.

Vladimir Štoviček – Želimir Janeš, Zagreb, lipanj 1972.

Izložba hrvatskog slikarstva, Székesfehérvár, svibanj/lipanj 1972.

Izložba skica, Zagreb, studeni/prosinac 1972.

Otkupi umjetnina 1971. – 1972., Umjetnički paviljon, Zagreb, veljača/ožujak 1973.

Splitiski umjetnici za Spomen-dom u Kumrovcu, Split, ožujak 1973.

Vladimir Štoviček – Želimir Janeš, Bjelovar, travanj 1973.

Umjetnici Hrvatske Njegošu, Zagreb, lipanj 1973.

Želimir Janeš, Slavonska Požega, rujan 1973.

Vladimir Štoviček – Želimir Janeš, Arkade, Ljubljana, listopad 1973.

Željko Janeš, Medalje i plakete, Nova Gradiška, listopad 1973.

Izložba suvremene umjetničke medalje, Helsinki, listopad 1973.

Umjetnici Hrvatske za obnovu Huma, Zagreb, studeni 1973.

Likovne teme danas, Zagreb, veljača/ožujak 1974.

9. zagrebački salon, Zagreb, svibanj/lipanj 1974.

Akcija za studentsku akciju *Solidarnost* 72, Zagreb, veljača 1975.

Otkup umjetnina 1974., Umjetnički paviljon, Zagreb, veljača 1975.

Umjetnici stvaraju u slobodnom gradu, Zagreb, svibanj/kolovoz 1975.

88 portreta, Galerija jugoslavenskog portreta Tuzla, Zagreb, svibanj/lipanj 1976.

Hrvatsko kiparstvo od 1955. do 1977., Zagreb, kolovoz/rujan 1977.

II. međunarodni simpozij kipara *Forma Prima*, Krapina, rujan 1977.

Kritičari odabiru, Zagreb, prosinac 1977./siječanj 1978.

Mala plastika, Zagreb, studeni 1978.

Lik žene u suvremenom hrvatskom kiparstvu, Zagreb, ožujak 1979.

Izložba saveza hrvatskih društava likovnih umjetnika, Zagreb, travanj 1979.

Likovni umjetnici iz Siska, Galerija turističkog društva, Celje, lipanj 1979.

IV. međunarodni bijenale danteskne skulpture, Ravenna, srpanj 1979.

More, ljudi, obala, Primošten, srpanj/kolovoz 1979.

Likovna nagrada INE '79, Zagreb, studeni/prosinac 1979.

Želimir Janeš, Zagreb, veljača 1980.

Likovne generacije, Zagreb, veljača 1980.

Želimir Janeš, Muzej grada Siska, Sisak, lipanj 1980.

Želimir Janeš, Dubrovnik, srpanj 1980.

More, ljudi, obala, Primošten, Šibenik, srpanj/rujan 1980.

Izložba hrvatske medalje i male plastike, Berlin, 1981. i 1986.

Liješana skulptura u bronci, Zagreb, siječanj/veljača 1981.

Memorijal Ive Kerdića, Zagreb, siječanj/ožujak 1981.

More, ljudi, obala, Primošten, Šibenik, srpanj/rujan 1981.

Dante u hrvatskoj likovnoj umjetnosti, Zagreb, ožujak 1982.

Revolucionarna misao u skulpturi, Zagreb, travanj/svibanj 1982.

More, ljudi, obala, Primošten, Šibenik, srpanj/rujan 1982.

Prvi trijenale hrvatskog kiparstva – Konfrontacije, Zagreb, kolovoz/rujan 1982.

7. iločka likovna kolonija – U znaku zemlje, Vinkovci, rujan 1982.; Ilok, prosinac 1982., Osijek, veljača/ožujak 1983.

Želimir Janeš, Zagreb, prosinac 1983./siječanj 1984.

Želimir Janeš, Samobor, ožujak/travanj 1984.

USIZ kulture Grada Zagreba, Zagreb, Galerija Ulrich, lipanj/srpanj 1984.

II. trijenale hrvatskog medaljarstva i male plastike, Osijek, travanj 1984.

Umjetnine slavonskih muzeja i galerija II – Osijek, svibanj 1984.

Želimir Janeš, Gradski muzej, Sisak, svibanj 1984.

Frano Paro – Želimir Janeš, Opatija, lipanj 1985.

More, ljudi, obala, Primošten, O. Š., srpanj 1985.

10. iločka likovna kolonija, Ilok, kolovoz/rujan 1985.

Želimir Janeš, Ilok, rujan 1985.

Želimir Janeš, Vukovar, listopad 1985.

Autoportret u hrvatskom kiparstvu od moderne do danas, Zagreb, studeni/prosinac 1985.

II. trijenale hrvatskog kiparstva, Zagreb, studeni/prosinac 1985.

Taktila '85, Zagreb, Tiflološki muzej, prosinac 1985./siječanj 1986.

Skulpture, Samobor, siječanj/veljača 1986.

Slikari i kipari, članovi Razreda za likovne umjetnosti Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb, Strossmayerova galerija, ožujak/travanj 1986.

Likumove generacije, Eisenstadt, travanj 1986.; Beč, svibanj/lipanj 1986.; Zagreb, kolovoz 1986.

More, ljudi, obala, Primošten, Šibenik, srpanj/rujan 1986.

Želimir Janeš, Zaprešić, studeni/prosinac 1986.

Likovni stvaraoci Siska u Heidenheimu, Heidenheim, rujan 1987.

Nagrađena i otkupljena djela s izložbe jugoslavenskog portreta 1967. – 1987., Tuzla, 1987.

Bijenalna izložba u Raveni 1988.

Staklo u suvremenom hrvatskom kiparstvu, Zagreb, Glarija Karas, veljača/ožujak 1988.

More, ljudi, obala, Šibenik, lipanj/srpanj 1988.

Lovdžijska animalistika, Galerija Ulrich, Zagreb, veljača 1989.

Zbirka Bauer, MGC, Zagreb, veljača/travanj 1989.

Želimir Janeš, Roč, lipanj 1989.

Želimir Janeš, Buzet, rujan 1989.

Želimir Janeš, Pazin, Spomen-dom, listopad 1989.

Želimir Janeš, Zagreb, Zagrebačka banka, travanj 1990.

Meštri od kipceva, Gornja Stubica, listopad/prosinac 1990.

IV. memorijal Ive Kerdića, Osijek, Galerija likovnih umjetnosti, studeni 1990.

Antun Mihanović, Galerija Antuna Augustinčića, Klanjec, prosinac 1990./siječanj 1991.

Tisuću godina hrvatske skulpture, MGC, Zagreb, ožujak/lipanj 1991.

Hrvatska – osporavan identitet, Beč, prosinac 1991.

Prodajna izložba – aukcija, Zagreb, Globus, prosinac 1991.

27. zagrebački salon, Umjetnički paviljon, Zagreb, svibanj/lipanj 1992.

Suvremeni hrvatski kipari, Zagreb, MUO, svibanj/lipanj 1992.

Zbirka umjetnina Mostarske biskupije, MGC, Zagreb, lipanj/kolovoz 1992.

Likovna kolonija Ilok, Zagreb, Galerija Zvonimir, listopad 1992.

Hrvatski umjetnici za porušene crkve u Trebinjskoj biskupiji, Zagreb, Muzejski prostor, lipanj/srpanj 1993.

More, ljudi, obala, Primošten, srpanj/kolovoz 1993.

In signo terrae, Osijek, Galerija likovnih umjetnosti, kolovoz 1993.

Likovna kolonija Ilok u Belišću, Belišće, rujan/listopad 1993.

4. svjetski trijenale male keramike, Meštrovićev paviljon, Zagreb, listopad/studeni 1993.
- Izložba Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu, München, 1994.
- Zbirka Klement Lukin, Galerija M. Kraljević, Zagreb, svibanj/lipanj 1994.
5. trijenale hrvatskog kiparstva, Gliptoteka Hrvatske akademije, Zagreb, rujan 1994.
- Želimir Janeš, Klanjec, prosinac 1994./siječanj 1995.
- Želimir Janeš, Zagreb, Galerija Šovagović, siječanj/veljača 1997.
- Zbirka Lukin, Galerija Idealni grad, Zagreb, lipanj/kolovoz 1997.
- ALU 1907. – 1997., Dom hrvatskih likovnih umjetnika, Zagreb, prosinac 1997./siječanj 1998.
- Svjetska izložba medalja, Scheveningen, listopad/prosinac 1998.
- Izbor likovnih radova iz Muzeja Vukovar u progonstvu, Muzej Mimara, Zagreb, prosinac 1998.
- Branko Ružić i suvremenici, Likovni salon Vladimir Becić, Slavonski Brod, svibanj/lipanj 1999.
- Za Vukovar, Galerija Zvonimir, Zagreb, studeni/prosinac 1999.
- Iz fundusa galerijske zbirke, Gradski muzej, Sisak, prosinac 1999.
- Donacija Muzeju Vukovar u progonstvu, Gradski muzej, Vukovar, lipanj/rujan 2000.
- Ružić i suvremenici, Klovićevi dvori, Zagreb, rujan 2000./veljača 2001.
- Kupa i pokupski svijet u likovnim djelima sisačkih i petrinjskih likovnih umjetnika, Galerija Krste Hegedušića, Petrinja, svibanj/lipanj 2001.
- Autoportreti iz zbirke Klementa Lukina, atelijer Lučko, Zagreb, travanj 2002.
16. In signo terrae, Muzej grada Iloka, Ilok, listopad 2002.
- Želimir Janeš, Sisak, prosinac 2002.

- Sakralni motivi iz muzejskih zbirki, Gradski muzej, Ilok, svibanj/lipanj 2003.
- Izložba autoportreta iz zbirke Lukin, Galerija Vladimir Nazor, Zagreb, studeni/prosinac 2003.
- Skulptura, Umjetnička galerija, Dubrovnik, prosinac 2003./siječanj 2004.
- Autoportreti iz zbirke Lukin, Gradska galerija, Sisak, ožujak/travanj 2004.
- Želimir Janeš (u spomen Želimiru Janešu), Galerija Kaj, Zagreb, svibanj/lipanj 2006.
- Rađanje uljudbenoga žarišta, Galerija kralj Tomislav, Čapljina, prosinac 2006.
1. petrinjski salon grafike, Galerija K. Hegedušića, Petrinja, studeni/prosinac 2008.

IZBOR IZ BIBLIOGRAFIJE

- M. Konjhodžić, Spomenici radničkog pokreta i narodne revolucije u Hrvatskoj, 1960.
- V. Kopač, Medalja Ž. Janeša povodom izložbe Medalja u Hrvatskoj, Numizmatičke vijesti, 22/23, 1965.
- I. Maroević, V. Zlamalik, Medalje, plakete, inkrustacije i sitna plastika Želimira Janeša, Sisak, 1969.
- I. Maroević, Uz dvije izložbe, Riječi, broj 1, svibanj 1969.
- M. Peić, Medalje i plakete Želimira Janeša, predgovor kataloga, Sisak, Karlovac, Labin, 1969.
- V. Ekl, Izložba Želimira Janeša u Labinskoj galeriji, Dometi, broj 9, 1970.
- V. Kopač, Želimir Janeš, medalja, plaketa, skulpturalna spomenica, Split, 1971.
- B. Mesinger, Likovni eseji: Želimir Janeš, arhitekta medalje, Galerija umjetnosti Vinkovci, 1973.

- M. Peić, Posvećena izložba Ivi Kerdiću, predgovor katalogu (medalje), Nova Gradiška, 1973.
- Gj. Krasnov, Želimir Janeš – istraživač novih oblika u medaljerstvu, Marulić, broj 6, 1976.
- A. V. Mihičić, Hrvatsko kiparstvo 1955.-1975., 1978.
- T. Hruškovec, Slava u Debelom brijestu, Studio, 19. 1979.
- I. Maroević, Kipar Želimir Janeš – pjesnik malih formi, Kaj 11, 1979.
- J. Bratulić, Želimir Janeš – medalje i taktile, Dubrovnik, 1980.
- T. Hruškovec, Donacija Želimira Janeša Sisku, Bulletin Razreda za likovne umjetnosti Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, broj 2, 1980.
- V. Zlamalik, Memorijal Ive Kerdića, Osijek, 1980.
- Redakcija: Ljetopis Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, knjiga 84. za godinu 1980., Zagreb, 1981.
- J. Bratulić, Aleja glagoljaša, Roč – Hum, Roč, 1983.
- I. Šimat Banov, Medalje i plakete, predgovor katalogu, Muzej Samobor, 1984.
- M. Zlatić, Pred dovršenjem Aleje glagoljaša, Kulturni vjesnik, Pula, travanj 1984.
- I. Šimat Banov, V. Mršić, Posjetite taktile Želimira Janeša, Zagreb, 1984.
- D. Horvatić, Želimir Janeš, Likovna enciklopedija Jugoslavije, str. 676, 1984.
- B. Crlenjak Medalje i mala plastika, predgovor katalogu izložbe u Iloku, 1985.
- Želimir Janeš, Deset saziva Likovne kolonije Ilok, predgovor monografije, 1986.
- Želimir Janeš, Likovne kolonija *Lug*, predgovor katalogu, Samobor, 1986.
- Želimir Janeš, Viđenje i ocjena skulpturnosti, Numizmatičke vijesti HND-a, broj 40, 1986.

- M. Gašparović, Slikari i kipari u Razredu za likovne umjetnosti JAZU, kataloška bibliografija, Zagreb, 1986.
- F. Paro, Kristalni znakovi glagoljice Želimira Janeša, izložbeni letak – vodič izložbe u Muzejskom prostoru, Zagreb, 1986.
- V. Maleković, Janeš Želimir, predgovor katalogu izložbe, Zaprešić, 1986.
- V. Mažuran Subotić, Staklo u suvremenom hrvatskom kiparstvu, predgovor katalogu izložbe u Galeriji Karas, 1988.
- J. Bratulić, Knjiga i književnici u djelu Želimira Janeša, katalog, izdavač Narodne knjižnica, Sisak, 1988.
- Ž. Janeš, Ivan Sabolić, kipar panonske širine, Spomenica preminulim akademikima, sv. 45, Zagreb, 1988.
- Gj. Krasinov, Osvremenjivanje medalje i plakete u radovima Želimira Janeša, Numizmatika (spomen izdanje 1928. – 1988.), broj 1, 1988.
- J. Bratulić, U srcu Istria, Glas Istre, 6. listopada 1989.
- V. Edi, Veličajna poruka *Aleje*, Vjesnik, 15. studenoga 1989.
- B. Fučić, Krčko spomen-obilježje, Čovjek i prostor, 3/432, 1989.
- Ljetopis Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, knjiga 92. za godinu 1988., Rad članova JAZU – VII. Razred, 1989.
- V. Ekl, V. Zlamalik, I. Maroević, Retrospektiva Želimira Janeš, Buzet – Pazin, predgovori katalogu, Muzej u Sisku, 1989.
- J. Bratulić, Glagoljica Želimira Janeša, izložba Moja glagoljica, Muzej glagoljice Hum – Muzej Sisak, 1989.
- M. Baričević, U pohvali medalji, predgovor katalogu, travanj 1990.
- J. Bratulić, Želimir Janeš, Grafički zavod Hrvatske, Nacionalna i Sveučilišna biblioteka, Zagreb, 1992.
- J. Bratulić, Aleja glagoljaša, Zagreb, 1992.
- J. Bratulić, Aleja glagoljaša, Roč – Hum, Zagreb, Pazin, Roč, 1994.
- M. Adanić, Želimir Janeš – svijet četiriju dodira, film, Školski program HTV, 1994.

- J. Dujmović, Govor forme kroz materijal; razgovor, Kontura, 4, 1994., br. 28/29, srpanj/kolovoz 1994.
- B. Fučić, Janešova glagoljica, Bulletin Hrvatske akademije, 42, 1994.
- F. Paro, Želimir Janeš – svijet četiri dodira, Kaj, 27, 1994.
- A. Mohorovičić, Želimir Janeš, Ljetopis Hrvatske akademije, 100, 1996.
- Slobodna Dalmacija, 54, 1996.
- J. Bratulić, Kontura, 6, 1996.
- E. Cvetkova, Večernji list, 40, 1996.
- A. Dobrijević, Razgovor o Akademiji, Zagreb, 1997.
- Tisuću godina hrvatskog kiparstva, Zagreb, 1997.
- Ivan Mirnik, Želimir Janeš on medals. The Medal 43 (2003.), 28-58.
- Velinka Knežević, Odbačena umjetnost. Večernji list, Zagreb, svibanj 2006.
- Spomenici i fontane u gradu Zagrebu – vodič. Gradsko poglavarstvo grada Zagreba, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2007.

Arhiv za likovne umjetnosti

SPOMENICA PREMINULIM AKADEMICIMA

ŽELIMIR JANEŠ
1916. – 1996.

Nakladnik
HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Za nakladnika
akademik Slavko Cvetnić, glavni tajnik

Tehnički urednik
Ranko Muhek

Korektura
Maja Silov Tovernić

Naklada
200 primjeraka

Tisak
Intergrafika TTŽ d.o.o.

ISBN 978-953-154-929-5